

Таким чином, створення Морської адміністрації – це довгоочікуваний крок на шляху до реформи морських портів, що є необхідною умовою успішності аудиту ІМО. Крім того, Державна служба морського та річкового транспорту забезпечить розвантаження діяльності існуючої системи органів управління у сфері морського транспорту та посилить роль України як морської держави на міжнародному рівні.

Список використаних джерел

1. Про створення Державної адміністрації морського транспорту України : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.01.1992 р. № 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4-92-п>
2. Шемаев В. Морская администрация: международный опыт и задания для Украины / В. Шемаев // Центр транспортных стратегий – 2016 – 4 октября. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cfts.org.ua/blogs/morskaya_administratsiya_mezhdunarodnyy_opyt_i_zadaniya_dlya_ukrainy_164
3. Рябова С. Віддати швартові: навіщо Кабмін створює Морську адміністрацію / С. Рябова // Mind. – 2018. – 19 січня. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mind.ua/publications/20180701-viddati-shvartovi-navishcho-kabmin-stvoryue-morsku-administraciyu>
4. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 442. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п>
5. Положення про Державну службу морського та річкового транспорту України : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 р. № 1095. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1095-2017-п>

Ключові слова: управління морським транспортом, Морська Адміністрація, Аудит ІМО, реформування морських портів, морський порт.

Науковий керівник: к.ю.н., с. н.с., доцент Аверочкина Т. В.

Чепрас Антоніна Іванівна

студентка 1-го курсу магістратури судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЗВИТОК ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІЙ

Прибережна територія моря – найважливіший географічний об'єкт, розташований в прикордонній зоні між гідросферою і літосферою; це не тільки смуга взаємодії між сушею і океаном і не окремий компо-

нент, а складний комплекс, що включає географічну, екологічну, економічну і соціальну системи [1].

Визначення, що зазначає суть поняття «прибережна територія» або «прибережна зона», було запропоновано Європейською Комісією: «Прибережна територія – це простір, де з особливою інтенсивністю здійснюється взаємодія людини з навколишнім середовищем»; «Прибережна зона моря – це зона контакту суші з морем, включаючи природні комплекси – як береги, так і прилеглу морську акваторію в межах, що дозволяють забезпечити екологічно збалансований розвиток прибережних територій, збереження прибережних і морських ландшафтів та екосистем від забруднення і знищення, – територія з режимом обмеженої і регульованою господарської та іншої діяльності» [2].

За усередненими оцінками фахівців Світового банку, половина населення приморських країн проживає саме в прибережній зоні, і міграція населення з віддалених від узбережжя районів в приморські має тенденцію до збільшення [3]. Згідно з даними ЄС, половина населення країн, що входять до його складу, проживає в межах п'ятидесятикілометрової зони від морського узбережжя [4, с. 13].

Історія вітчизняного берегознавства вперше розглянута в книзі В.І. Лимарева [5, с. 34]. Тут же були позначені основні проблеми, пов'язані з динамікою берегів, впливом природних і антропогенних факторів. Термін «прибережна зона» в енциклопедичному словнику трактується згідно з принципом, сформульованим у Законі про управління прибережною зоною США, і з урахуванням принципів модельного закону ЄС «Про збалансованого управління в прибережних зонах» [4, с. 18].

Таким чином, прибережна зона (територія) – це прибережні морські води і розташовані під ними або над ними підняття землі, а також узбережжя, що омивається такими водами, з розташованими в ньому або під ним водотоками (згідно із Законом про управління прибережною зоною США).

Сухопутні кордони прибережної території визначаються на такій відстані від моря, яке забезпечує контроль над відповідним районом суші, і, як сказано в Законі, «використання якого має безпосередній і істотний вплив на прибережні води»; – географічний район, що складається як з сухопутної, так і з морської частини, який «щонайменше, включає все територіальне море або його частину», а також «території місцевих адміністративних утворень, що примикають до моря» [4, с. 22]

З кожним роком стає важливою потреба в стійкому поліпшенні прибережних територій, які включають різноманітні і високопродуктивні місцеперебування, що мають значення для розвитку і забезпечення місцевого населення засобами для існування. Незважаючи на національні, субрегіональні, регіональні і глобальні зусилля, нинішні підходи до раціонального використання морських і прибережних

ресурсів не завжди дозволяли домогтися сталого розвитку, і в багатьох районах світу спостерігається швидкий процес виснаження прибережних ресурсів, деградації і погіршення стану навколишнього середовища прибережних районів [6, с. 54].

Демографічний тиск і надмірне використання як територій, розташованих вглиб від прибережної смуги (дамби на річках, фермерство і туризм), так і самих берегів (каналізаційний злив, вивезення твердих відходів) привели до загального погіршення процесу седиментації в береговій зоні. Питанням вивчення ємності прибережної території в контексті її сталого розвитку присвячені роботи по різних субрегіонах світу. При цьому особливу увагу було приділено вивченню ємності пляжів [7]. На їх основі можливо проводити не тільки аналіз існуючої ситуації, а й будувати довгострокові прогнози, необхідні для планування і проектування територій.

Разом з тим нераціональне використання ресурсів прибережної території та відсутність науково-обґрунтованих управлінських підходів, часто призводять до негативних наслідків [8]:

- втрата економічно цінних земельних ресурсів;
- втрата власності (житлових і господарських будівель, об'єктів інфраструктури);
- втрата земельних ресурсів, що мають високу природну та естетичну цінність;
- зникнення морських і наземних видів тварин і рослин;
- втрата об'єктів, що мають історичну, культурну та археологічну цінність;
- обмеження доступу громадськості до прибережних ресурсів;
- шумове забруднення і підвищений антропогенний тиск на навколишнє середовище;
- забруднення атмосфери.

Сталий розвиток прибережних територій – це комплекс заходів, націлених на організацію господарської діяльності відповідно до принципів сталого розвитку та подальшого комплексного управління ними. В якості основного індикатора сталого розвитку вважаю за необхідне використовувати показник «ємність території». Ємність, що забезпечує її сталий розвиток, – оптимальні навантаження, зумовлені природно-екологічними, демографічними та антропогенними факторами.

Список використаних джерел

1. Guidelines for Integrated Coastal Zone Management / ed. by Jan C. Post, Carl G. Lundin. Environmentally Sustainable Development Studies and Monographs Series № 9. The World Bank. 1996.
2. European code of conduct for coastal zones. URL: <http://www.coastalguide>
3. Паламарчук М.М., Ревера О.З. Нове життя малих річок. – К.: Урожай, 1991.

4. Географічна енциклопедія України: в 3-х т. / Відп. ред. О.М. Маринич. – К., 1989, 1990, 2000. Жирнов А.Д. Прибережні зони та їх устрій: навч. посібник / А.Д. Жирнов. – К.: ДАККІМ, 2002. – 122 с.
5. Лымарев В.И. Морские берега и человек. М., 1986.
6. Алексеенко А.М. Поиск способов архитектурного благоустройства и ландшафтного дизайна студенческих экопоселений / А. Алексеенко, В. Северин// Збірник статей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Матеріально-художня культура: проблеми теорії та практики / ХДАДМ. – Харків, 2010. – С. 53-57.
7. The Situation in Europe's Coastal Zones. URL: <http://europa.eu.int/comm/environment/iczm/situation.htm>.
8. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 1999 році / Міністерство екології та природних ресурсів України. – К., 2000.

Ключові слова: прибережна зона, розвиток, територія, ресурси, ЄС.
Науковий керівник: к.ю.н., с. н.с., доцент Аверочкіна Т. В.